

Webinarium 2025, spanieljakt

Petra Johansson

- ◆ *54 år*
- ◆ *Nyköping, Södermanland*
- ◆ *Köpte min första spaniel 2002*
- ◆ *3+3 jaktchampions*
- ◆ *3 SM-vinster*
- ◆ *Jägarfamiljens Kennel*
- ◆ *Jaktprovsdomare kategori A i SSRK sedan 2017*
- ◆ *Medgrundare av JiS, ordförande i många år*
- ◆ *Spanieljaktansvarig i SSRK HS sedan 2021*
- ◆ *Jagar själv över mina hundar*

Agenda

- ◆ Spanielns ursprung
 - ◆ Raser och rasvarianter
 - ◆ Egenskaper
 - ◆ Jaktsätt
 - ◆ Provtyper
 - ◆ Frågor
-

Spanielns ursprung

- ◆ Sedan tidigt har man skiljt på landspaniels och vattenspaniels (bland andra irländsk vattenspaniel och barbet)
- ◆ Uppdelningen av de stötande spanielarna i cocker spaniel och springer spaniel gjordes första gången runt 1790.
- ◆ Fram till 1901 var det vikten och höjden som avgjorde om en spaniel skulle räknas som springer eller cocker spaniel.
- ◆ De flesta raserna har skapats i Storbritannien, där man tidigare delade in landspanielarna i setting spaniels (vilka gett upphov till settrarna) och flushing spaniels (stötande spaniels).
- ◆ Den brittiska rasklubben för springer spaniel bildades 1902, det var även då som rasstandarderna skrevs.

Spanielraser grupp 8

Engelsk springer spaniel, den äldsta av de engelska fågelhundarna.

Cocker spaniel, användes främst vid morkullejakt (woodcock) och fick därför namnet "cocking spaniel"

Welsh springer spaniel, rödvita spaniels har funnits länge i Wales, finns omnämnda i skrift redan på 1300-talet.

Clumber spaniel, har sitt ursprung i franska jakthundraser av bassetliknande typ som uppblandats med engelska spaniels. Namnet har den fått från det gamla godset Clumber Park i Sherwoodskogen.

Field spaniel, landspaniel och har samma ursprung som cocker-, sussex- och springer.

Sussex spaniel, har sitt ursprung i sydvästra England och kan spåras tillbaka till 1700-talets slut.

Amerikansk cocker spaniel, har gemensamt ursprung med cocker spaniel (den engelska varianten). Dagens amerikanska cocker spaniel började få sin typ i mitten av 1940-talet.

(Irländsk vattenspaniel), härkomsten är oklar, men där kan finnas dåtida former av greyhound, portugisisk vattenhund, pudel, setter samt föregångaren till dagens olika spanielraser.

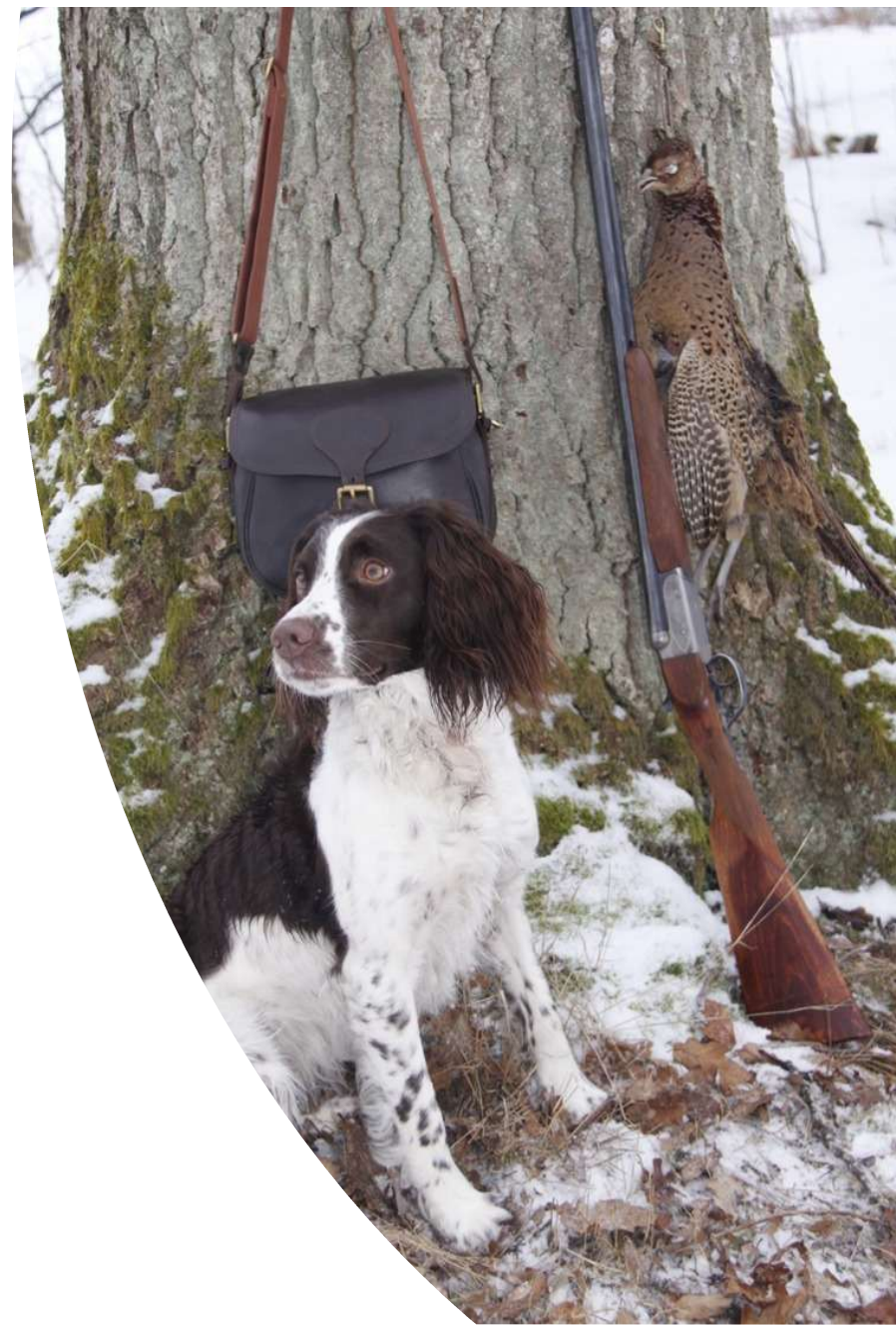
Rasvarianter

- ◆ Sen mer än 150 år tillbaka är raserna **cocker** och **springer** uppdelade i en show-variant och en jaktvariant och det finns idag inga kopplingar i linjerna. De är helt delade trots att de är samma ras.

Egenskaper

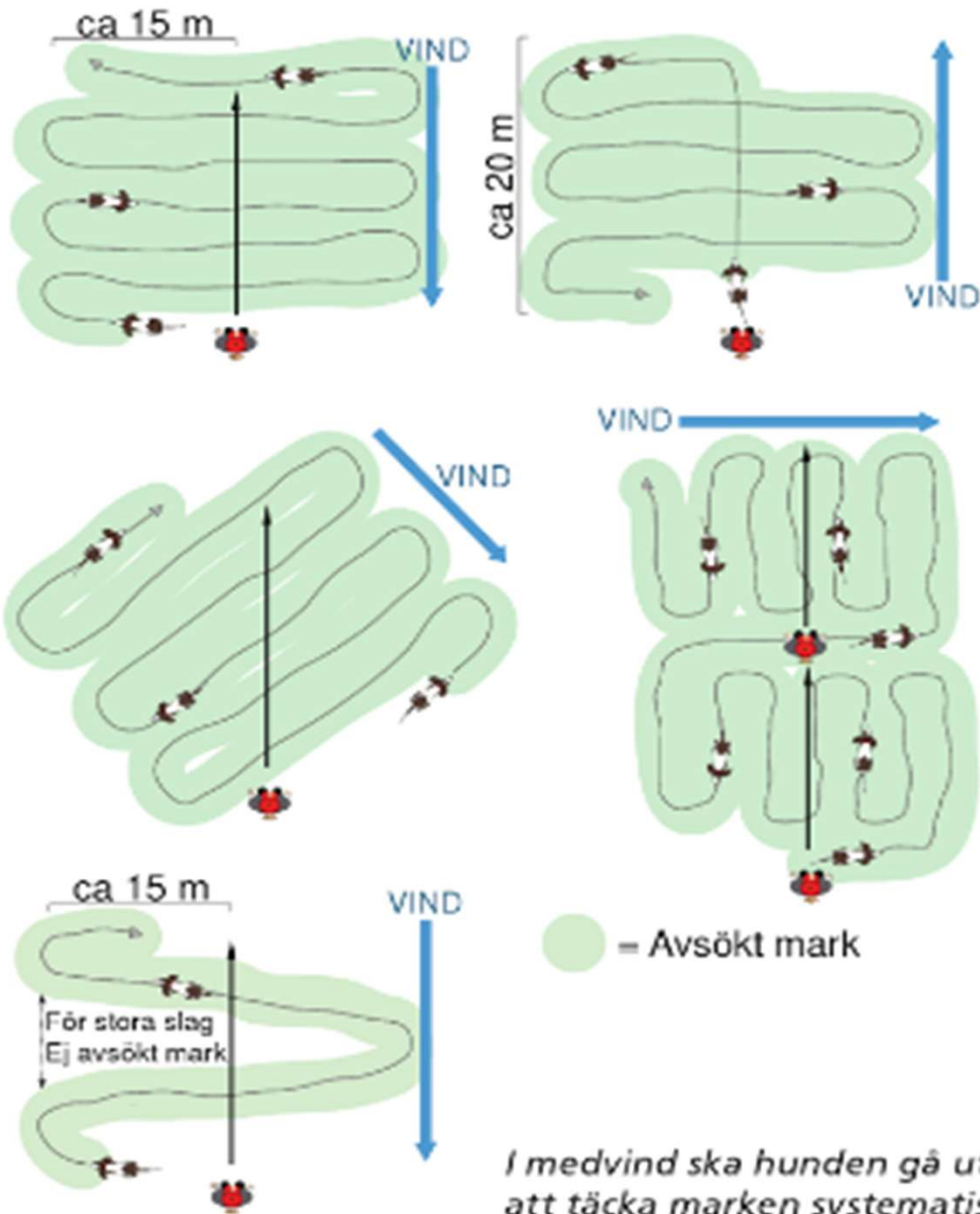
- ◆ **Viltfinnarförmågan.** Viljan att finna vilt i att slags vegetation och jagar för att finna vittring.
- ◆ **Samarbetsförmåga**
Ju högre jaktlust hunden har desto viktigare är det att den vill samarbeta.
- ◆ **Orädd.** En rädd eller skygg hund fungerar inte under jaktliga situationer där den måste kunna ge sig in i tätt björnbärssnår eller apportera en skadeskjuten fågel, som kanske försöker bita hunden.
- ◆ **Intensitet, fart och stil.** För att jakten ska bli effektiv behöver hunden sätta ett hårt tryck i marken.
- ◆ **God markeringsförmåga.** Spanieln ska kunna markera ett skjutet vilt för att effektivt inleverera det till föraren.
- ◆ **Ljud såsom skall är ett graverande,** och på jaktprov diskvalificerande fel och får absolut inte förekomma. Undantag för Sussex spaniel som kan ge skall i tät vegetation.

Jaktsätt

- ◆ Ett jaktsätt som har anor sedan den tid man jagade fågel med nät eller jaktfalkar
- ◆ Jagar intensivt i ett "zick-zack" mönster anpassat efter vinden
- ◆ Hunden markerar bytet och stöter upp det.
- ◆ Max vidd på söket ca 15m hos en färdig jakthund (under hagelbössans räckvidd) Kortare för en hund under träning.
- ◆ Ska förhålla sig lugn i viltkontakt och apportera på kommando.
- ◆ Ska lägga ett hårt tryck i marken för att få viltet att trycka.
- ◆ Jobba med mestadels låg nos men vid fågeljakt kan hunden ibland gå upp med nosen för att ta vind
- ◆ Svansen går lågt och intensivt och ökar i intensitet vid viltkänning.

I medvind ska hunden gå ut för att täcka marken systematiskt mot föraren. I motvind arbetar hunden av marken systematiskt från vänster till höger.

FRÅGOR?

Provtyper

- ◆ **Vattenprov**
- ◆ **Nybörjarprov A och B**
- ◆ **Fältprov, ÖKL och SKL**
- ◆ **Working Test**

Vattenprovet

Upplägg:

- ◆ **Minst 9 månader**
- ◆ **Sitta stilla okopplad vid föraren**
- ◆ **Skott och kastad andfågel ca 25m ut**
- ◆ **Skicka på domarens kommando**
- ◆ **Gå frivilligt i vattnet**
- ◆ **Leverera in fågeln till föraren**

Nybörjarprov

Nybörjarprovets ändamål är att under jägarmässiga former bedöma deltagande hundars jaktegenskaper till ledning för avelsarbetet.

- ◆ 9 månader.
- ◆ Hundar som startas i Nybörjarprov A ska vara godkända vid vattenprov
- ◆ Den rekommenderade provningstiden är ca 15 minuter
- ◆ Nybörjarprovets fältarbete ska i möjligaste mån efterlikna jakt över spaniel med den avgörande skillnaden att vilt inte fälls.
- ◆ Om terräng med tillräcklig vilttillgång kan provet genomföras som ett "NBP-A".
- ◆ Alla moment ska bedömas men domaren kan avbryta provningen tidigare om hunden inte utför ett meningsfullt arbete.
- ◆ Fält:
Avser att pröva hundens vilja och förmåga att finna vilt och bereda jägaren skottmöjlighet
- ◆ Apportering:
Avser att pröva hundens förmåga att snabbt och säkert apportera till förarens hand.
Ett minimum av 2 apporteringstillfällen ska erbjudas.
Nybörjarprov A - matnyttigt vilt som normalt fälls för spaniels.
Nybörjarprov B - dummies

Nybörjarprov

- ◆ Jaktlust/Arbetsvilja
 - ◆ Sök och mönster
 - ◆ Fart och stil
 - ◆ Följsamhet och samarbetsvilja
 - ◆ Stadga
 - ◆ Skottreaktion
 - ◆ Markeringsförmåga
 - ◆ Apporteringslust
 - ◆ Apportgrepp
 - ◆ Hundens allmänna uppträdande
-
- ◆ Kvalitetsbedömning med två prisnivåer
Godkänd (G) och Icke Godkänd (IG).

Hundarna poängsätts efter en 5-gradig skala på varje provad egenskap där lägst 2 poäng är godkänt för den provade egenskapen

Fältprov

Jaktprovets ändamål är att under jägarmässiga former bedöma deltagande hundars jaktegenskaper till ledning för avelsarbetet.

- ◆ Meriter för start:
ÖKL: GK vattenprov
SKL: 1a pris i ÖKL
- ◆ Ett fältprov ska genomföras så nära som möjligt normal jakt över spaniels.
En förutsättning för att en hund ska kunna premieras är att hunden har stött vilt och att nyskjutet vilt har apporaterats.
- ◆ Varje hund följs av minst två skyttar
- ◆ Båda klasserna kan genomföras som enkel- eller parsläpp.
- ◆ Spaniels ska söka i marken för att hitta vilt, vara stadig vid stöten, skott och fall samt apportera mjukt till föraren på kommando

Fältprov

Kvaliteter som ska belönas

- Naturlig viltfinnarförmåga
- Fart
- Kontroll
- Kan föras med små medel
- Markeringsförmåga
- Stil
- Snabb apportering och inleverans

Grava fel:

- Jagar utom håll
- Förs för ljudligt
- Orolig vid viltkontakt eller skott
- Finner inte skadat eller dött vilt (first-dog down)
- Tar oskadat vilt ("pegging")
- Dålig kontroll
- Dålig marktäckning

Diskvalificerande fel:

- Hård mun
- Går inte i vatten
- Apportering av inte anvisat vilt
- Gnällande eller skällande
- Apportvägran - eller hund som överger apport
- Annan hund eller domare finner hänvisat vilt (eye-wipe)
- Går förbi vilt i markavsnitt som jagats
- Ur hand
- Byte av vilt under apport
- Knallapportering eller förföljande
- Utan tillräckliga kvaliteter

Fältprov

I Öppen- och Segrarklass bildar sig domarna en uppfattning om hundarnas kvaliteter.

Öppenklass:

1:a pris - hunden genomför provet på ett övertygande sätt utan allvarliga fel, en bra jakthund.

2:a pris - hunden ska utföra ett förtjänstfullt arbete, dock kan vissa fel och brister accepteras.

3:e pris - hunden ska utföra ett sådant arbete att det, trots vissa fel och brister, ej disk fel.

0 pris - Diskvalificerande fel, saknar de kvaliteter som krävs, inte kommit för vilt eller föraren bryter.

Segrarklass

1:a pris - hundar som utför ett arbete kännetecknande en vältränad spaniel med goda egenskaper.

Bland hundarna som erhållit 1:a pris placeras de fyra främsta under förutsättning att de har visat de kvaliteter som krävs av en jaktprovschampion.

Vinnaren erhåller **Certifikat** om kriterierna uppfylls och placerade hundar erhåller **CK**. Övriga tilldelas **diplom**.

0 pris - Diskvalificerande fel, saknar de kvaliteter som krävs, inte kommit för vilt eller föraren bryter.

Jaktprovschampionat SEJ(J)CH kräver
- 2 Cert alternativt 1 Cert + 2CK

Film, SM 2021

Se hela filmen här:

[Spanielmästerskapen 2021 - AV \(Dag 2\)](#)

WT (Working Test)

Inofficiell tävling.

Regelverk finns inte, endast riktlinjer

Klassindelning

Nybörjarklass (nkl): För de hundar som tävlingsdagen uppnått 9 månaders ålder men ej tidigare startats på fältprov.

Öppen klass (ökl): För de hundar som tävlingsdagen uppnått 9 månaders ålder.

Upplägg och Genomförande:

Uppläggning av ett test skall ske av en person med erfarenhet av jakt med spaniel.

Domare ska ha god erfarenhet av spanielarbete under praktisk jakt.

Banan

Läggs med fördel i naturlig spanielmark med buskar och snår samt där det går att nyttja diken, gärdesgårdar, mindre skogsvägar o s v som hinder.

I NKL prövas hunden endast på kastade dummies / vilt

I ÖKL prövas hunden på både kastade dummies / vilt och på dirigeringar.

Bedömning:

Domaren bedömer under testet ekipagets samarbete, hundens fart, stil, kraft, mod och marktäckning.

För att en hund ska placeras måste den ha fått minst hälften av poängen under fältarbetets maxpoäng,

ex om det delas ut max 60 p på fältarbetet så måste hunden tilldelas minst 30 p

En duktig apportör går inte före en hund som gjort ett godkänt fältarbete.

Hundar som uppfyller ovanstående krav rangordnas utifrån poängsättningen.

Nyfiken på mer?
Åk och titta på prov och
träningar

FRÅGOR?

